

Nadaljevanje s 1. strani

Ugotoviti moramo tudi, v kakšnem okviru lahko posameznik ali skupina delavcev vpliva na rezultat naloge ali skupine nalog. Na ta način določimo razpon merila. Vse veličine merila morajo biti dokumentirane. Dokumentirani podatki so torej osnovni pogoj pri določanju razpona merila in planirane vrednosti merila. Poleg tega pa se moramo držati načela, da naj bo razpon merila tak, da bo verjetnost doseganja rezultatov pod spodnjo in nad zgornjo mejo (— in +). Navedenim pogojem in načelom se približamo takrat, kadar pri določanju razpona in pričakovane vrednosti upoštevamo:

- standarde, normativne in delovne cilje,
- izkustvene (evidentirane) podatke o gibanju rezultatov posameznega merila v preteklem obdobju,
- dinamiko preteklih obdobj,
- dinamiko, ki izhaja iz letnega in operativnih planov tozgov, DO.

4. Določanje vplivnosti meril:

Ker dosežena uspešnost po posameznih merilih vpliva na skupni rezultat, oz. uspešnost dela, moramo zbrana merila razvrstiti po pomembnosti oziroma vplivu na uspešnost opravljanja naloge ali skupine nalog.

Objektivnost pri določanju faktorja vplivnosti merila bo večja, če bomo upoštevali:

— vpliv merila na nastajanje stroškov: čim večji je ta vpliv, tem večji mora biti vpliv rezultata meril na skupni rezultat delovne uspešnosti;

— natančnost merila: rezultati meril, za katere obstaja točna in dosledna evidenca, morajo imeti večji vpliv na skupni rezultat delovne uspešnosti;

— možnost vpliva na rezultat merila: kadar delavec nima veliko možnosti, da bi vplival na rezultat merila, mora biti vplivnost merila na skupni rezultat delovne uspešnosti manjša kot v nasprotnem primeru;

— cilje, ki izhajajo iz poslovne politike in letnega plana temeljne organizacije oziroma delovne organizacije: večji poudarek oz. vpliv imajo tista merila, ki izhajajo iz prioritarnih ciljev DO, tozda.

5. Razpon količnika delovne uspešnosti:

Konkretno delovno uspešnost izražamo s količnikom delovne uspešnosti (Ku). Pričakovani količnik delovne uspešnosti $Ku = 1,00$. Če je ugotovljena delovna uspešnost delavca večja od pričakovane, je količnik večji od 1,00 pri podvprečni uspešnosti je količnik manjši od 1,00.

Organizacija združenega dela mora izbrati ustrezen možni odklon količnika delovne uspešnosti od pričakovane vrednosti.

V DO Stol smo začeli postopno uvažanje ustreznih meril za posamezne delavce ali skupine.

S tem bomo sedanje osebne ocene nadomestili s temi ustreznimi merili, s katerimi bomo ugotavljali uspešnost dela posameznika in skupine in tako postopoma ukinitelj sedanji sistem, za katerega vemo, da je eden slabših sistemov, saj so te osebne ocene večkrat res samo »osebne« in niso rezultat dela.

Priprava tega sistema je precej zahtevno delo. Imenovana je posebna strokovna komisija, ki pripravlja predloge za PO, komisija za vrednotenje zahtevnosti dela in DS tozgov ter DS DO.

Strokovna komisija intenzivno dela in ima že pripravljene nekatere konkretne predloge za obravnavo.

Za prvo in okvirno informacijo mislim, da bo zadostovalo, v eni naslednjih številčk Glasila pa bom opisal že bolj konkretne primere te stimulacije za posamezna režijska dela.

Alojz Štros

Možnost vlaganj v strojno opremo v letu 1984

Približuje se konec leta, to je čas, ko delamo zaključke za leto, ki se izteka, večji del našega razmišljanja pa je usmerjen v leto, ki prihaja, zato je večji del pozornosti v tem času namenjen planiranju. Tako je na vseh področjih poslovanja tovarne, od oblikovanja programov, preskrbi materialov, planiranja proizvodnje, prodaje; vzporedno s tem pa načrtovanje finančnih sredstev in dohodka, od katerega velikosti je odvisno marsikaj, predvsem pa velikost investicijskih vlaganj.

V naši delovni organizaciji v zadnjih letih v investicijah težimo k obnovi strojnega parka, to pa nam le težko uspeva. Vzrokov za to je več:

— domači proizvajalci lesnoobdelovalnih strojev niso sledili tehnološkemu razvoju v svetu, zato je obnova strojnega parka odvisna predvsem od uvoza, ta pa je zaradi gospodarskih težav naše družbe močno omejen, če pa do njega le pride, pa je povezan z maratonskim administriranjem. V zadnjem času so nekatere delovne organizacije lesnopredelovalne industrije pričele v kooperaciji s tujimi proizvajalci lesnoobdelovalnih strojev same izdelovati stroje. Vendar so ti kljub carini znatno dražji od uvoženih, po drugi strani pa so to že nekoliko starejši modeli;

— proizvajalci sodobnih lesnopredelovalnih strojev so izključno iz zahodnega konvertibilnega trga. Padec vrednosti dinarja, ki sicer ugodno vpliva na izvoz, po drugi strani močno draži uvoženo opremo, k temu vzporedno pa rastejo tudi uvozne

dajatve. Tako je praktično razvrednotenje domače valute dvorezno. Svoje prispeva še inflacija v deželah proizvajalk, k sreči pa ta ni tako velika. Vrednost strojev se je iz teh vzrokov samo v zadnjem letu skoraj podvojila in vrednost posameznih

večjih strojev za lesno industrijo že presega dve stari milijardi dinarjev.

Velik del opreme, ki jo imajo obrati slovenske pa tudi jugoslovanske lesnopredelovalne industrije je zastarel, pa tudi amortiziran. Če se bo restrikcija uvoza opreme, ki traja že nekaj let, nadaljevala, bo mednarodna konkurenčna sposobnost te industrije čedalje manjša. Po drugi strani pa delitve dela med posameznimi delovnimi organizacijami skoraj ni, vsak hoče proizvajati vse, posledica tega je razdrobljenost proizvodnje in univerzalnost v strojni opremi, kar bo tudi pripomoglo k temu, da bo lesna industrija težko obdržala enostavno reprodukcijo.

Tudi enostavna mizica ali odlagalna ploskev je vključena v sistem foteljev SED. Fotografije izdelkov, ki so bili razstavljeni na letošnjem Beograjskem sejmu, je v našem razstavnem prostoru v pritličju upravne stavbe posnel Stane Kočar.

Se bomo držali dogovorov?

Studij dela postaja v naši DO iz dneva v dan bolj pomemben dejavnik, še posebno v teh časih, ko moramo racionalno izkoriščati ne samo material, ampak tudi čas.

Znano je, da se tehnologija, delovna sredstva, predmeti dela in material spreminjajo in razvijajo z neverjetno naglico. In če hoče človek, ki sodeluje v delovnem procesu, iti s časom, mora neprestano izpopolnjevati sedanje stanje in iskati vedno nove, boljše metode dela.

Prav iskanje in izpopolnjevanje sedanjih oblik dela in delovnih navad, pa je osnovno področje dela za analitika časa in tehnologija.

Verjetno se bo moralo v naslednjih letih nekaj na tem področju spremeniti.

Trend razvoja lesnopredelovalnih strojev gre v smer opremljenosti z elektronom, kar omogoča veliko produktivnost in zmanjšanja pripravljavnih časov, kar omogoča izdelavo tudi manjših serij in prilaganje prodajnemu tržišču.

V prihodnjem letu bomo v naši delovni organizaciji nadaljevali z letos začeto rekonstrukcijo grobega reza in sušilnic ter z nabavo pripadajoče opreme. Nadalje naj bi dobili še stroje, katerih nabava je v teku, to so numerično krmiljen rezkalni stroj (CNC rezkar), žirokotržno kontaktni brusilni stroj in stroj za brušenje sedežev.

Potrebe po opremi v prihodnjem letu, izmed večjih strojev bi bile naslednje:

— V TOZD-1: avtomatski kopirni rezkar, dvojni rezkar, več različnih vrtnih strojev, več strojev za brušenje, stiskalnica VF, nanašalec lepila, spajalec furnirja, hlovni transporter in več viličarjev;

— V TOZD-2: formatna krožna žaga, štiristranski viličar, proučitev možnosti na prehod kurjenja s trdimi gorivi;

— V TOZD-3: zamenjava stroja za vlijanje poliuretanske mase, stiskalnica 50 t, večvretenski vrtni stroj, stroj za krojenje, podest itd.;

— V TOZD-4: zamenjava stroja za robno furniranje, stroj za egaliziranje plošč, sušilni kanal;

— V TOZD-5: stružnica, krivilni stroj za pločevino, več manjših aparatov, dva kamiona itd.

Nadalje bo potrebno nameniti nekaj sredstev tudi investicijskemu vzdrževanju, med drugim se bo moralo obnoviti dvoje ostrejših in več tal v proizvodnih obratih.

To so le nekatere večje potrebe, oziroma želje tozdvov po obnovi strojnega parka, ki pa jih bo potrebno med seboj uskladiti in dogovoriti v okviru realnih možnosti, ki so odvisne od uspešnosti poslovanja in od številnih predpisov, ki omejujejo investicijsko porabo. Pri izbiri, kateri opremi dati prednost, bomo morali upoštevati različne kriterije, kot so iztočenost in tehnološka zastarelost obstoječe opreme, ekonomski učinek itd., predvsem pa bomo morali dati prednost tisti opremi, ki bo namenjena za proizvodni program, kateri ima glede na poslovno politiko podjetja in tržne razmere, dolgoročno perspektivo.

Vinko Ovijač

Vsak dan smo priča novim dogajanjem na področju tehnologije in vsak dan je več novitet na tem področju. Zato si ne moremo in ne smemo privoščiti, da bi zastali in ostali na tem nivoju. Tehnologijo si lahko predstavljamo kot živo, nedorečeno; venomer se obnavlja in dograjuje v novo, višje, bolj zapletene oblike.

Naš cilj je ugotoviti optimalno porabo časa. Kako to izpeljati, je odvisno predvsem od tehnologije in spretnosti delavca, ki posamezno nalogo opravlja. Seveda pa si ne smemo in ne moremo predstavljati, da bi delavec delo opravljal z velikim naporom in se tako iztrošil.

Da bomo skupaj dosegli zaželjen cilj, je potrebno, da pri tem sodelujemo vsi in da vsak prispeva svoj delež. Naloge smo si razdelili, sedaj je potrebno, da jih tudi dosledno izpeljemo, vsak na svojem področju, tako delavci v skupnih službah kot tudi v proizvodnji.

Naloge smo si razdelili tako, da eni opravljajo dela v fizični proizvodnji, drugi pa pripravljajo naloge, da bi proizvodnja tekla čim bolj in da bi bili vsi enakomerno zastopani s svojim delom v proizvodnem procesu.

Vsi bi se morali zavedati, da mora v tem obdobju zares vsak prispevati svoj delež, če hočemo, da bomo dvignili produktivnost na zaželjen nivo.

Zmotno mislijo tisti, ki mislijo drugače in si marsikaj tolmačijo po svoje.

V primeru, da bi norme znižali, bi res lahko nekatere več preseгли in tudi več zaslužili. Toda tak način ni dolgoročnega značaja, ker bi s tem naredili manj in ker bi manj naredili, bi manj prodali. Skupni dohodek bi bil manjši. Kmalu bi se znašli v neugodnem položaju in ne bi mogli več izplačevati OD, ker bi naši proizvodni stroški preveč narasli. Pomeni, da bi bili stroški materiala in časa za izdelek večji, kot pa z njim iztržimo na trgu.

Izvedli smo preračun norm, da bi več naredili in tako več iztržili na trgu. Skupni dohodek bi narastel in ostalo bi več denarja za OD.

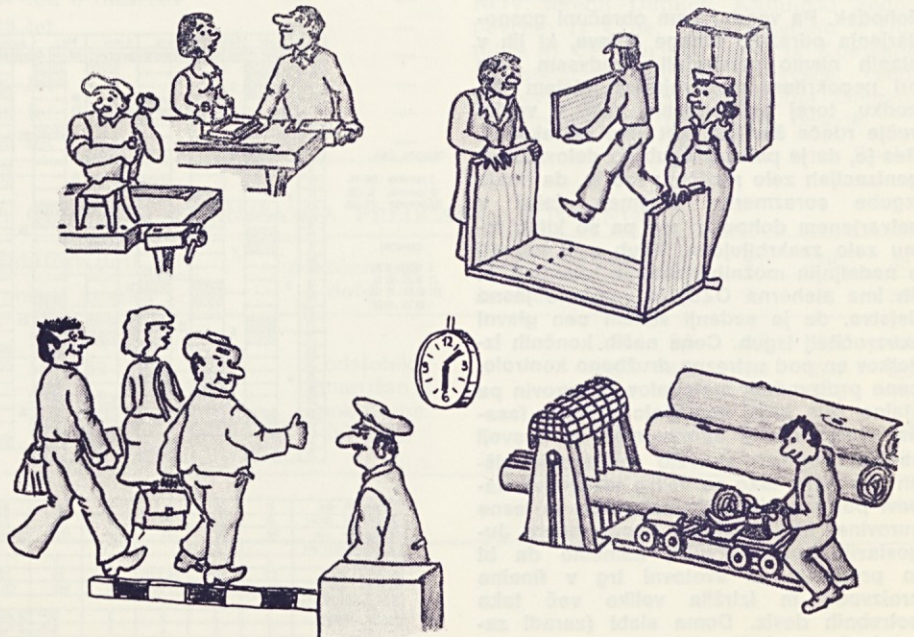
Dogovorili smo se tudi, da bomo normative tako uskladili, da bo k skupnemu uspehu vsak enako prispeval. To pomeni, da bomo po enakem povišanju vseh normativov za 10 odstotkov normative popravili navzdol in tudi navzgor.

Žal pa opažamo, da stvar ne poteka povsod tako, kot smo načrtovali. Nekje so interesi predvsem po zmanjšani normi, kar pa pomeni padanje produktivnosti in s tem tudi OD.

Prav vsi bi se morali zavedati, da smo OD dvignili samo zato, ker smo se dogovorili, da bomo s preračunom normativov naredili več in s tem dvignili našo uspešnost.

Minili so časi, ko smo zanemarjali normative časa. Samo z racionalno porabo materiala in časa bodo naše kuverte debelejšje in nič drugače. V ta proces se moramo vključiti prav vsi in z vsemi silami.

Jože Zupin

Ob novem letu v delovni organizaciji pomislimo na več stvari. Med zelo pomembnimi sta gotovo vprašanji, kako smo v preteklem letu delali in gospodarili in kakšno leto se nam obeta v prihodnje.

Oboje, prvo in drugo, je v veliki meri odvisno od nas, delavcev.

Ob vstopu v leto 1984 je nova priložnost za odločitev, da bomo tisto, kar je v naši moči, zares naredili.

Prelomno leto 1984

V zasebnem življenju se poslavljamo od leta 1983, pri svojem delu pa seštevamo dosežke poslavljajočega se leta in načrtujemo nove naloge za poslovno leto 1984. Kljub prelomu leta življenje v zahtevnih razmerah teče dalje in tudi za leto 1984 nam je vsem jasno, da bomo morali premagovati mnoge težave. Razmere za prihodnje leto niso še povsem jasne, saj kljub vsem zagotovilom pristojnih organov pogoji poslovanja še niso v celoti znani. Poslovno življenje se pač ne ravna po koledarju in dnevnih redih skupščin in izvršnih svetov, saj vsi vemo, da imamo mnoga poslovna naročila za leto 1984 sklenjena. V to smo bili prisiljeni, da proizvodnja poteka kar se da nemoteno, da imajo delavci delo in ustrezen socialni položaj. Tako tudi v sozdu Uniles.

Če se na kratko ozremo na dosežke leta, ki se poslavlja, smo v sozdu Uniles kot celoti dosegli zadovoljive rezultate, čeprav zelo različne po posameznih združenih delovnih organizacijah. Pa vendar moram ob tem opomniti na ugotovitve, da naše gospodarjenje ni bilo res dobro in zdravo, oziroma — kot smo ugotovili po kmečko na eni izmed letošnjih sej delavskega sveta sozda Uniles — naša živina je nekaj manj bolna kot pri mnogih sosedih, še vedno pa je bolna. Zaznamovali smo določeno rast proizvodnje in produktivnosti, ponovno smo približno za desetino povečali izvoz na konvertibilna področja, tako da smo glede tega peti izvoznik v Sloveniji in okrog petnajstega mesta v Jugoslaviji. Predvsem se je povečal delež izvoza finalnih izdelkov in naš čisti konvertibilni devizni učinek (razlika med deviznimi prilivi in odlivi), saj smo po tem merilu prvi v Sloveniji in okrog petega mesta v Jugoslaviji. Skupno kot sozda Uniles smo dokaj uspešno zaključili planirani dohodek. Pa vendar nam obračuni gospodarjenja odražajo mnoge težave, ki jih v planih nismo predvideli. Predvsem smo pri nepokritem razporejenem čistem dohodku, torej pri izgubah, zašli v veliko večje rdeče številke, kot smo pričakovali. Res je, da je položaj izgub po delovnih organizacijah zelo različen; res je, da imajo izgube sorazmerno skromen delež v ustvarjenem dohodku; res pa so kljub temu zelo zaskrbljujoče. Kljub vsej zavesti o nadaljnjih možnih notranjih rezervah, ki jih ima sleherni OZD, je vendarle jasno dejstvo, da je sedanji sistem cen glavni povzročitelj izgub. Cene naših končnih izdelkov so pod ustrezno družbeno kontrolo, cene proizvodnih materialov in surovin pa stalno zelo hitro naraščajo za lepo fasado samoupravnih sporazumov, ki v svoji vsebini pogosto skrivajo izsiljevanje višjih cen. Prav tako so velike težave pri nabavi posameznih reprovmaterialov in lesne surovine, ki jo žal po nepotrebnem Jugoslavija veliko izvažata, namesto da bi jo predelala za svetovni trg v finalne proizvode in iztržila veliko več tako potrebnih deviz. Doma slabi (zaradi zastojanja osebnih dohodkov za inflacijo) kupna moč na tržišču, prav tako pa so velike težave na nekaterih zunanjih trgih, predvsem v deželah proizvajalcev nafte. Močno breme predstavlja stalna rast obresti na posojila, ki jih potrebujemo za svoje poslovanje in razvoj in kljub vsem proklamacijam ter načelom dolgoročnega programa gospodarske stabiliza-

cije so se povečale tudi številne družbene dajatve. Težav je torej dovolj in zmogli jih bomo le ob dveh pogojih: navznoter — z bolj organiziranim in bolj učinkovitim delom ter bolj povezanimi skupnimi napori v sozdu Uniles; navzven — morajo tako gospodarjenje veliko bolj kot doslej podpirati ukrepi ekonomske politike.

Leto 1984 naj bi bilo leto prve odločno izvedene etape dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije v vseh okoljih in na vseh ravneh. V sleherni naši temeljni organizaciji, delovni organizaciji in v sozdu Uniles kot celoti. Predvsem pa mora to obveljati kot prelom k bolj resnemu gospodarjenju v vsej jugoslovanski družbi. Po moji oceni smo ob mnogih različnih tolmačenjih izvedbe stabilizacijskega programa in bolj ali manj prikritih nasprotovanjih njegovim posameznim konkretnim potezom na razpotju: ali bomo dejansko zagotovili samoupravno gospodarjenje ob večji ekonomski samostojnosti in odgovornosti OZD ter ob večjem upoštevanju tržnih zakonitosti; ali pa se bomo pogrezali vse bolj v administrativno vodenje gospodarstva in distribucijo, ki pa dolgoročno ne pomeni za vse enakih pogojev in spodbud za razvoj, ampak predvsem za vse enako revščino. Ta dilema se mi zdi bolj zaskrbljujoča kot pripravljenost naših delavcev za večje napore in uspešnejše delo. Ta pripravljenost obstaja, saj smo v osnutku plana za leto 1984 zastavili dovolj hrabre cilje. Predvidevamo nadaljnje povečanje proizvodnje za dva do tri odstotke, vsaj za desetino večji konvertibilni izvoz, mnoge nove naložbe, ki naj bi izvozno proizvodnjo pospešile, boljši socialni položaj delavcev in nadaljnjo okrepitev medse-

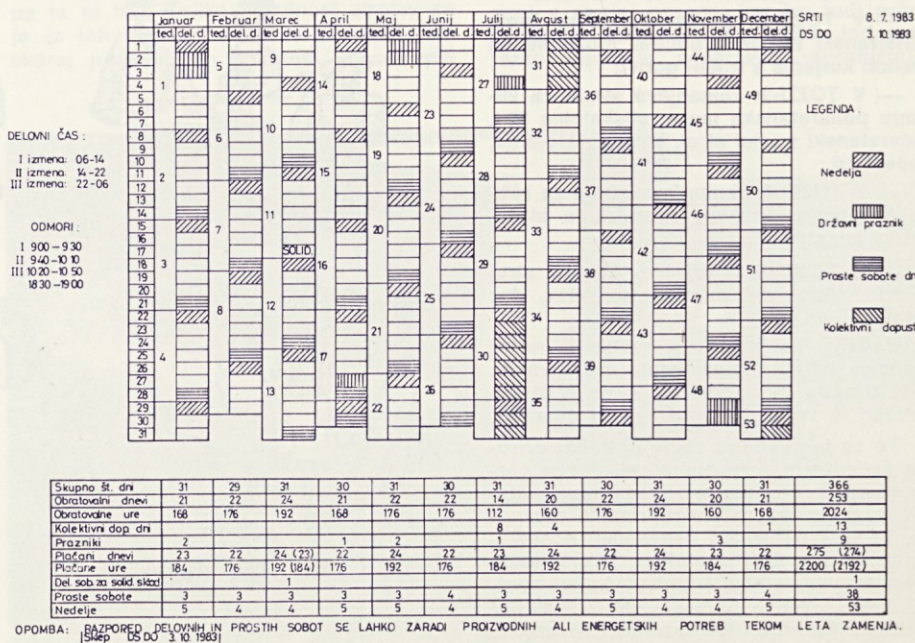
bojnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v sozdu Uniles. Vse te cilje bomo zmogli predvsem z lastnimi napori. Vendar le ob pogoju, da bosta ekonomski sistem in ekonomska politika bolj spodbujala dobro gospodarjenje in dejansko prepuščala odgovornost za gospodarski položaj predvsem organizacijam združenega dela. Te bodo same našle tudi dovolj moči in socialistične solidarnosti, da skupno pomagajo na noge tistim, ki se bodo znašli v težavah. Prav zato pa je tudi naša skupna dolžnost, da po vseh možnih delegatskih kanalih, kjer imamo možnosti vpliva na oblikovanje pogojev gospodarjenja, jasno zastopamo zgoraj omenjena stališča. To naj bodo stališča dejansko delegatske baze v sozdu Uniles, ki jih morajo za našo delegatsko uporabo imeti vedno pripravljena naši samoupravni in poslovodni organi ter družbenopolitične organizacije.

Z željo, da bi vsa družba dejansko krenila po poti samoupravnega uresničevanja programa gospodarske stabilizacije in v prepričanju, da bomo v Unilesu v prvih oddelkih na naši stabilizacijski fronti, želimo vsem delavcem naše sestavljene organizacije veliko osebnega zadovoljstva in zdravja, pri delu pa uspehe pri uresničevanju plana sozda Uniles za leto 1984.

Predsednik sozda Uniles:
dr. Tone Krašovec

Dopisujte v naše Glasilo

DELOVNI KOLEDAR 1984

Obvestilo kolesarjem!

Stolova kolesarska sekcija (ženske in moški) ima kondicijski trening vsak ponedeljek od 20—22. ure v telovadnici OŠ Toma Brejca v Kamniku.

Informacije daje Alojz Mlinar, interni telefon 367.

Kako je s predčasno upokojitvijo

Za kakšen odstotek bodo zmanjšali predčasne pokojnine? To in še nekaj drugih vprašanj, ki so zadevali položaj kmetov in invalidov, pa največje in najnižje pokojnine, so bili precej mesecev, ko je nastajala nova pokojninska zakonodaja, v središču zanimanja širše javnosti. Ta vprašanja so pripravljavci zakona največkrat pojasnjevali s tem, da bodo vse podrobnosti urejene v statutu Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Ta statut je sprejet, nanj je dala soglasje tudi republiška skupščina in bo pričel veljati s 1. 1. 1984.

Čeprav nova zakonodaja na pokojninsko invalidskem področju prinaša kot najpomembnejšo novost obvezno pokojninsko zavarovanje kmetov in spremembe pri varstvu invalidov, pa so se ljudje v vsej javni razpravi najbolj zanimali za predčasno upokožitev.

Po določitih 32. Statuta se bo predčasna pokojnina odmerila tako, da se starostna pokojnina, do katere bi imel pravico zavarovaneec glede na pokojninsko dobo, če bi dopolnil 60 let starosti (moški) in 55 let starosti (ženska) zmanjša, in sicer: za vsako manjkajoče leto predčasnega odhoda v pokoj za 1,5 odstotka, za vsako leto manjkajoče pokojninske dobe, do 40 let (za moškega) in do 35 let (za žensko), pa 0,5 odstotka.

Tako bo moški, ki je star 55 let in ima 35 let pokojninske dobe, pri pokojninski osnovi na primer 15.000 dinarjev dobil predčasno pokojnino v višini 10.125 dinarjev. Višina 75 odstotkov je odmerjena glede na dopolnjeno pokojninsko dobo 35 let, torej ima pet let pokojninske dobe premalo. Tako odmerjena pokojnina se bo na to zmanjšala zaradi predčasnega odhoda v pokoj — skupaj za 10 odstotkov; 7,5 odstotka za manjkajoča leta in 2,5 odstotka za manjkajočo pokojninsko dobo. Ko bo upokojenec dopolnil 60 let starosti (moški) oz. ženska 55 let, se mu bo začela izplačevati nezmanjšana starostna pokojnina. Odpade torej omejeno 10-odstotno zmanjšanje. Vendar pa bo pokojnina še vedno znašala le 75 odstotkov pokojninske osnove (nekdanjih osebnih dohodkov) in bo ostala taka do konca. Kajti ob predčasni upokojitvi je človek pač svojo delovno dobo zaključil (tako kot jo je v tem primeru s 35 leti) in se mora sprijazniti, da bo predčasna pokojnina po petih letih sicer »popravljen« za manjkajoča leta starosti in manjkajočo pokojninsko dobo, osnova (nižja) za izračun pokojnine pa bo ostala za vselej zmanjšana. Tako bo imel upokojenec, ki se upokoji s 55 leti starosti, pa bo imel na primer 39 let pokojninske dobe, ob predčasnem odhodu v pokoj pokojnino zmanjšano za 8 odstotkov, pozneje, ob dopolnitvi starostnega pogoja pa bo dobival pokojnino v višini 83 odstotkov od osnove.

Pravice do predčasne pokojnine nimajo kmetje in obrtniki oz. vsi, ki se

ukvarjajo s samostojno dejavnostjo kot edinim poklicem.

Objavljamo dve razpredelnici, A in B. Prva prikazuje odstotke za odmero pokojninske osnove glede na pokojninsko dobo (samo od 30 let pokojninske dobe, kar pride v poštev pri predčasni upokojitvi). Druga tabela pa prikazuje odbitne odstotke za manjkajoča leta pokojninske dobe oziroma starosti.

A. Odstotki za odmero pokojninske osnove glede na pokojninsko dobo:

pokojninska doba	moški	ženska
30 let	65	75
30 let, 6 mesecev	66	76
31 let	67	77
31 let, 6 mesecev	68	78
32 let	69	79
32 let, 6 mesecev	70	80
33 let	71	81
33 let, 6 mesecev	72	82
34 let	73	83
34 let, 6 mesecev	74	84
35 let	75	85
35 let, 6 mesecev	76	—
36 let	77	—
36 let, 6 mesecev	78	—
37 let	79	—
37 let, 6 mesecev	80	—
38 let	81	—
38 let, 6 mesecev	82	—
39 let	83	—
39 let, 6 mesecev	84	—
40 let	85	—

B. Odstotki zmanjšanja predčasne pokojnine

starost (let)		pokojninska doba					
moški	ženska		moški ženske	39	38	37	36
59	54	odstotek zmanjšanja pokojnine (skupaj)	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0
58	53		3,5	4,0	4,5	5,0	5,5
57	52		5,0	5,5	6,0	6,5	7,0
56	51		6,5	7,0	7,5	8,0	8,5
55	50		8,0	8,5	9,0	9,5	10

Ida Kočar

DEŽ

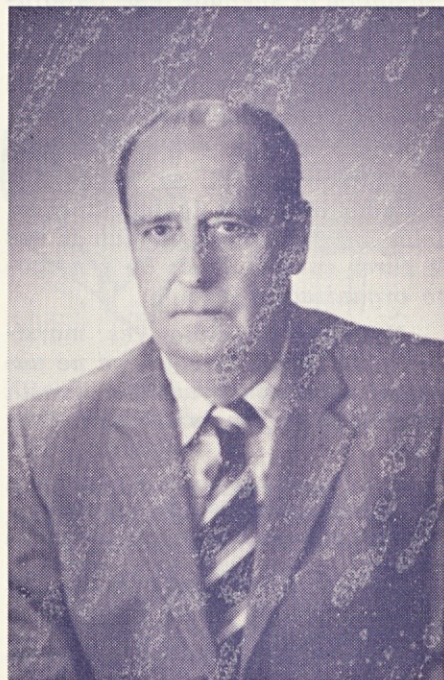
Dež pada cele noči,
jaz pa sem sama tam,
kjer ni nič drugega,
kot le močvirje.

Fant, pridi v moje srce,
vrni se v moje želje,
saj potrebujem te
za vse življenje.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega očeta Simona Robarja se vsem sodelavcem iz srca zahvaljujem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Milan Robar

Zahvala

Ob smrti mojega dragega moža Ivana Planinca, se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti na pokopališče v Kamniku. Posebno se zahvaljujem DO Stol, ZZB NOV terena Duplice, Kamniški godbi, pevcem iz Črne, vsem sosedom z Duplice in Čebularjeve ulice iz Komende za podarjeno cvetje in sveče, vsem praporščakom ter tovarišema Štebetu in Jermanu za poslovilne besede.

Žalujoča žena Rozka

Pridi zdaj, ko pokličem te,
vrni, vrni se,
pridi zdaj, ko potrebujem te
in želim, da k meni vrneš se.

Dež pada cele noči,
jaz pa sem sama tam,
kjer ni nič drugega,
kot le močvirje.

Diana Rutar

»Druga plat« našega Glasila (in tudi nas samih)

»Da bi se jaz »matral«, koliko komadov bo prišlo iz tega materiala, ne, toliko pa nisem neumen. Bomo pa toliko komadov več pripeljali iz skladišča.«

»Poglej ga, vruga, da je res zadremal. Pa šolo ima in na sestankih se dela, da mu gre za fabriko.«

»V sobotah pa v delavnicah res ni veliko efekta. Najbolje bi bilo, da bi vse sobote ukinili.«

»Že zopet ponedeljek. Kaj bomo vedno viseli v tovarni?«

»Pusti ga pri miru, norca, naj gara! Še ne ve, kako je neumen. Denarja bo pa dobil še manj kot mi.«

»Sedaj, ko je šel Stane iz pisarne, ti pa lahko povem, da ga ni nič kaj prida. Gobezda in gobezda. Ni se vredno z njim pogovarjati.«

»Si videl, kakšen važič je ta šef?! Ko gre po hodniku, gleda po zraku, ko se z njim pogovarjaš, gleda skozi tebe.«

»Ni mi do tega, da bi hodil z normircem snemat norme. Če pride visoka norma, me delavci grdo gledajo, če je obratno, pa drugi.«

»Popoldne nam pa res ni treba takoj pričeti z delom. Mojster je šel domov, kakega drugega, ki bi se menil za nas, pa tudi ni.«

Ob koncu leta se pogovorimo tudi o tistih zadevah, o katerih se med letom nismo pogovarjali, največkrat pa se niti utegnili nismo. Zato tudi morda skozi leto mislimo, da s pripravljanim, zbiranjem in pisanjem sestavkov in pripravo drugega gradiva za naše Glasilo ni večjih problemov; se pravi, da se je zadeva nekako uredila in teče vsaj za silo.

Vsaka mesečna številka Glasila naj bi bila dobra. Vsebovala naj bi vse potrebne informacije, razumljiva naj bi bila vsakemu delavcu, tudi tistemu, ki je vedno raje delal in se za šolo bolj malo menil. Vsaka številka naj bi prinesla poleg potrebnih gospodarskih, samoupravnih, delovnih in strokovnih informacij tudi utrinek iz Stolovih delavnic, trgovin, pisarn, nasploh življenje delavca še po drugi strani, saj je tudi naš delavec človek z dobrimi in slabimi lastnostmi, težnjami, navadami in željami.

Naše Glasilo ne seže samo v Stolove strojne in ročne delavnice, v druge tovarniške prostore, v tovarniška vozila in še k drugim ljudem, ki so tudi Stolovi neposredni proizvajalci. Glasilo obide poleg vsakomur poznanih poti še nešteto drugih. Nekajkrat po deset izvodov ostane v tiskarni, ker je ta dolžna z vsebino seznaniti marsikatero skupnost in organizacijo, ki je za to zadolžena. Ne samo znotraj republiških meja.

Da posebej ne govorimo še o drugih naših bralcih v Sloveniji in tudi v drugih republikah in celo izven države, za katere smo veseli, da se za nas zanimajo in tako spoznavajo Stol in našega delavca, vendar je velikokrat prav Glasilo tisto, ki

oboje po svojih močeh in načinu predstavlja.

Skratka, tudi Stolovo glasilo naj bi bilo sposobno vsakokrat ponesti naše delo in človeka vsakomur, v pravi, neposredni in pošteno luči. Takega kot je.

Toliko za uvod. Ozrmo se na drugo stran, da bomo tudi za letošnje leto videli, kako je Glasilo nastopilo, kako smo »skupaj spravljali« posamezne številke. Predvsem v informacijo tistim našim delavcem, ki so za oglom radi poočitali, češ, vedno so eni in isti avtorji sestavkov, zakaj pa ne pišete več vesti iz delavnic, zakaj pa ne veste tistih informacij, o katerih se ljudje pogovarjajo na delovnih mestih, med odmorom, na poti z dela, doma, v družbi z znanci, tudi ob koncu tedna in na dopustu.

V Stolu vendar dela poldrug tisoč ljudi. Če bi vsak deseti vsaj nekaj malega napisal, bi bilo informacij, vesti in tudi vsega drugega čez glavo.

V naš časopis naj bi vendar pisalo veliko več ljudi, o naših problemih in uspehih.

Še malo, pa bo minilo deset let, odkar Stolovo glasilo redno izhaja. Rednejši in pozornejši bralci se bodo dobro spomnili, da naše delavce iz leta v leto vabimo k sodelovanju. O čem pa naj pišejo? Bodrmo jih na vse načine in smo pripravljene sestavke, ki ne bi bili dobro napisani, napisati nanovo, ali pa stvari tudi sami napisati, le potreba ali želja za to naj bo dana.

Naša dejavnost je raznolika. Naših delovnih mest je zares veliko. Ko gredo naši delavci z dela, jih je polna glavna cesta ob matični tovarni. Sto in sto jih je, da o de-

Trosed iz garniture ANA ima še drugo funkcijo: lahko ga raztegnemo in dobimo ležišče. Z odlično izdelavo oblazinjenih izdelkov je treba posebej pohvaliti naše tapetnike.

ČE STE ZATO, PA
POKRAMLJAJMO, KAKŠNI
SMO BILI V LETU 1983

Brez pomena bi bilo, da bi na straneh našega časopisa kar tako objavljali lepe sestavke o našem vsakdanu in snemali lepe fotografije, ki bi nekako od daleč kazale naše delavnice in ljudi. Prav tako bi bilo brez pomena prikazovati naše delavce v slabi ali še slabši luči, kot ti so.

Ne morem reči, da je naš človeč slab delavec, da je slabši od delavcev v drugih tovarnah in mu je zares vseeno, kako bo z njegovo organizacijo jutri.

Nekaj pa je vendar res: marsikaj bi še lahko naredili, pa ne naredimo. Radi pa govorimo o naših sodelavcih in jim prištevamo črne pike.

Zelo radi čakamo, da se bodo zadeve same urejevale: se pravi, da jih bodo drugi, brez nas.

Z naslednjimi kratkimi utrinki skušamo poseči v naš vsakdan in se morda tudi malo nasmejati.

»Francelj, greva v garderobo. Delava po režiji in je vse en drek, koliko narediva.«

»Sedem je ura, na kavico bo treba. Kam bomo pa prišli, če se bomo toliko zapustili, da še zase ne bomo skrbeli.«

»Zamudil sem, pa kaj potem! Ali se bo zato svet podrl? Svoje bom že naredil, če se mi bo ljubilo.«

Zlati ključ v Beogradu in razmišljanje o današnji proizvodnji pohištva

Kot že vrsto let, so se tudi sredi letošnjega novembra na velikih razstavnih površinah v Beogradu srečali domala vsi proizvajalci pohištva v Jugoslaviji.

Bilo je veliko lepih regalov, stolov in miz, dragin in manj dragih (poceni izdelkov pa itak ni več!), precej pa tudi stvari, ki po kvaliteti izdelave in designu ne sodijo na razstavnih prostor.

Spet so slovenski proizvajalci, predvsem tisti iz Unilea, prikazali kvalitetnejšo raven, od neslovenskih pa bi enako priznanje lahko dali še nekaterim; Simpo iz Vranja je že znana kvalitetna firma, pa Florijan Bobič itd., medtem ko ostali naredijo le še pohištvo, ki ima izključno le uporabnostno vrednost, na designu in umetniško-estetsko vrednost artikla pa se rahlo požvižgajo — zato je večinoma tudi cenejši.

Kdo od teh ima bolj prav? Odgovor daje tržišče... Tržišče pa bi morali dobro poznati, če bi hoteli uspešno prodajati.

V teh razmerah je vse več kupcev s tankimi žepi, ki jih prav malo briga design, zanima pa jih barva in kuba-tura omar, pa število sedežev v garnituri ali kvadratura kuhinjske mize. In če te zahteve z lahkoto zadovoljijo slabši proizvajalci (boljše rečeno: proizvajalci z manjšimi ambicijami), katerih adut je nižja cena pohištva, potem skoraj ni več kruha za tiste, katerih design in izdelava sta na evropski ali svetovni ravni in pa seveda primerno višje cene.

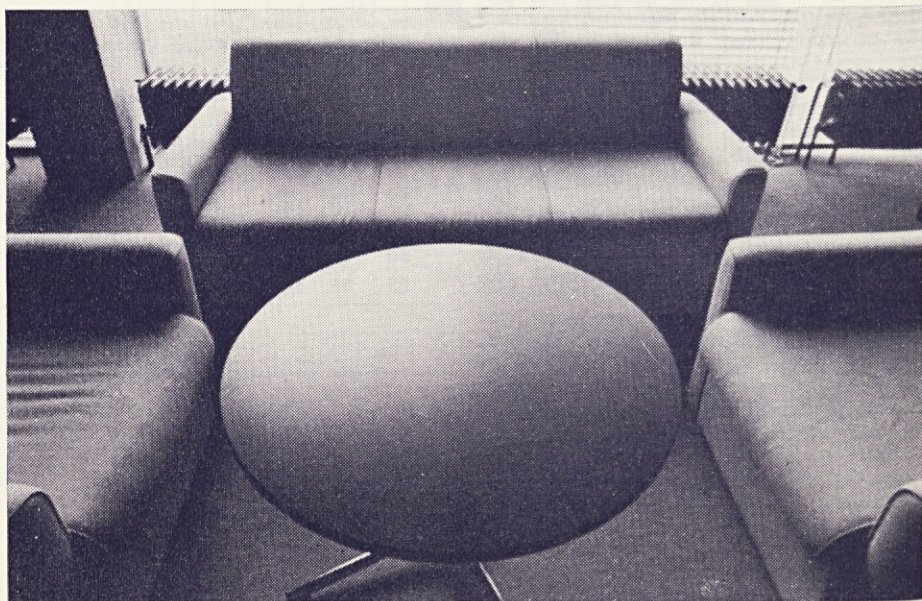
Torej nevarnost je velika... Nastala pa je zato, ker v preteklih letih,

ko je tržišče še razpolagalo z večjo kupno močjo, kvalitetnejši proizvajalci niso »vzgojili« kupca v svojem duhu visoke stanovanjske kulture in skupnimi močmi izrinili slabše proizvajalce. To je isto, kot na področju literature ali likovne umetnosti: Tam, kjer se bralci zadovoljijo s šund literaturo, ne dojemajo pa vrednosti prave umetniške knjige, so založbe z izdajanjem kvalitetnejših del v izgubi, in če hočejo preživeti, se morajo zavestno spustiti na nižjo raven — seveda samo deloma...

V teh pogojih ekonomske krize »nevzgojenemu« kupcu ni treba kaj dosti razmišljati, kupci kupijo tam in tisto, kar je ceneje... Tako bodo tudi kvalitetni proizvajalci (s tem mislim na kvaliteto izdelave in kvaliteto designa) prisiljeni delati dve kvalitetni ravni na domačem tržišču:

1. najvišjo raven (zadnji dosežki v designu, izdelava iz kvalitetnih materialov, kombinacije masivnega in vezanega lesa, visoka prodajna cena, majhne proizvodne serije zaradi majhnih možnosti prodaje), s katero proizvajalec drži stik s svetom, si ustvarja in ohranja renome in si s tem odpira vrata na domačem in tujem tržišču. Nekateri govorijo o »butik« proizvodnji. Konstrukcija teh programov je po želji oblikovalca, ki pa seveda mora poznati in upoštevati tehnološke možnosti svoje tovarne.

2. nižjo raven: izdelava proizvodnih programov, ki so pisani na kožo tehnološke opremljenosti neke tovarne, zato hiter pretok materiala in polizdelkov na strojni liniji, uporaba najcenejših, vendar še vedno zadovoljivo kvalitetnih materialov, plastične folije

Garnitura foteljev ANA je bila druga noviteta letošnjega beogradskega sejma. Mizica 7071 je sicer že »stara«, vendar garnituro dobro dopolnjuje.

SOZD UNILES NA TRETJEM MESTU V JUGOSLAVIJI

Po podatkih zvezne Gospodarske zbornice in beogradskega inštituta za zunanjo trgovino o izvoznikih, ki so v devetih mesecih 1983 ustvarili največjo pozitivno razliko med konvertibilnim izvozom in uvozom, je na prvem mestu s 95 milijoni dolarjev izvoznega presežka sozd Ladjedelniška industrija iz Splita, na drugem mestu je sarajevski Šipad, ki je v tem obdobju na konvertibilni trg izvozil za 64 milijonov dolarjev več kot je uvozil. Na tretjem mestu pa je sozd Uniles, ki je v tem času ustvaril za 32 milijonov dolarjev (po teh podatkih) konvertibilnega presežka. Na četrtem mestu je sozd Tretji maj iz Reke, nato pa sledita spet dve slovenski organizaciji in sicer Slovenijales ter Združeni izdelovalci strojne opreme.

Med 26 največjimi izvozniki po ustvarjenem neto deviznem učinku je sozd Slovenijapapir na 13. mestu, Iskra, ki je sicer po celotnem izvozu drugi največji jugoslovanski izvoznik, je 16, Gorenje 18, sozd Unial 19, Mercator 22 ter Industrija usnja Vrhnika 25.

»Bil je dober, ker nam je dal za pi-jačo, sedaj je pa šel in ga 'klinc' gleda.«

* * *

Bencinski boni

Vrednostni papir so bencinski boni, novčiči jih je lahko v katerikoli že sezoni.

Če je avto varčen, z njimi lahko se je bahati. Teško jih komu ni prodati...

Franc Ravnikar

* * *

»Neumno se obnaša, pa misli, kako je pameten.«

namesto dragih furnirjev, iverala namesto furniranih elementov, stroški izdelave in materiala so najmanjši, zato je lahko nizka tudi prodajna cena, proizvodne serije pa so lahko zelo velike.

Proizvodno-prodajna politika v neki tovarni, ki hoče biti uspešna, naj bo torej tako: S kvalitetnim designom in obdelavo si ustvarjati renome, tega pa izkoriščati v propagandne namene in si istočasno odpirati vrata na tržišče nato pa z velikoserijsko proizvodnjo cenejšega pohištva zasuti pripravljen teren!

Zdaj pa še nekaj besed o Stolovi predstavitvi na letošnjem sejmu v Beogradu. Pod razpetimi belimi jadrji smo prikazali vsega po malo. Zlati ključ (zdaj jih imamo že celo vrsto!) smo prejeli za garnituro A1 (stoli in miza), ki je kombinacija masivnega, vezanega in tapeciranega. Poleg tega je bilo vredno pozornosti pisarniško pohištvo Alfa (lep primer »Butik« proizvodnje), pravzaprav je to razkošen direktorski kabinet — izdelan iz hrastovega masivnega lesa in furnirja. Precej novega smo imeli na področju tapeciranja. Najprej garnitura Ana I dvoseda, ki ga je možno spremeniti v ležišče velikosti francoske postelje, ter dva enoseda; pa še sistem SED, kate-rega posamezni sedežni elementi so poljubno spojeni v obliki kače... Od že znanih artiklov je bilo videti standardni Princip, pa L-program in lamelirane počivalnike Bendi pa še kaj. Skratka, res okusno oblikovan razstavni prostor kot že vrsto let.

Franc Stele

Disciplinska komisija je v novembru in decembru letošnjega leta za kršitve delovnih obveznosti izrekla naslednje ukrepe:

OPOMIN

— URŠIČ Miro iz PE 4, tozd-1 zaradi neopravičenih izostankov,

— BALUT Vincenc iz tozda-2, ker ni izvajal ukrepov iz varstva pri delu,

— STRAZAR Marjan, iz PE-4, tozd-1 zaradi dveh neopravičenih izostankov,

— AGOVIČ Maho iz PE-4, tozd-1, ker je neopravičeno izostal z dela dva dneva,

— SODNIK Amalija iz PE-3, ker je prikrivala kršitev delovne obveznosti sodelavca,

— ZUPANČIČ Jože iz PE-8, tozd-1, ker je neopravičeno izostal z dela dva dneva.

JAVNI OPOMIN

— RAK Janez iz PE-8, tozd-1, zaradi neopravičenega izostanka z dela, in malomarnega opravljanja del in nalog,

— LAPORNIK Boris iz tozd-2, ker ni upošteval predpisov iz varstva pri delu,

— PLEVEL Franc iz tozd-2, ker je neopravičeno odklonil delo ter bil na delu vinjen.

PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA

— ZALAZNIK Maks iz PE-3, tozd-3, ker je bil v štirih primerih na delu vinjen, oz. je vinjen prišel na delo in ker je neopravičeno izostal z dela (pogojno 6 mesecev)

— MERČUN Nada iz PE-8, tozd-1, ker je štirikrat neopravičeno izostala z dela in ker je ponaredila bolniški stalež (pogojno 6 mesecev)

— CERAR Franc iz tozd-2, zaradi vinjenosti na delu (pogojno 1 leto; Cerarju je bil zaradi vinjenosti že izrečen javni opomin)

— BURGAR Alojz iz tozd-2, ker se je na delu dvakrat močno opil in ker je neopravičeno izostal z dela (pogojno 1 leto)

— ZVER Francka iz PE-8, tozd-1 zaradi osmih neopravičenih izostankov z dela in zaradi ponarejanja bolniškega staleža v zdravstveni izkaznici (nepogojno).

»Ja veste, tega pa nimamo. V proizvodnji niso naredili. Ne morem pomagati!«

»Poglej ta zapisnik. Prav taki sklepi so, kot pred dvema letoma. Še dobro, da sem novi zapisnik primerjal s starim.

Od starih sklepov ni bilo nič, od novih pa tudi ne bo veliko.«

»Saj je vseeno, če so v sejni sobi radiatorji vse dni do kraja odprti. Saj ne gre iz mojega žepa.«

»Bolniško bi rada, ja, bolniško. Zakaj jo imajo pa drugi! Kaj mislite, da bom jaz kar naprej na delu.«

»Sedaj bom pa še jaz toliko naredila, kolikor mi bo »pasalo«. Toliko bom že dala od sebe, kot oni na upravi.«

»Če to ne bomo delali, pa ne bomo. Zato tovarne ne bo konec.«

»Mojster, ali mi podpišete dovolilnico. Normo sem naredil, kvaliteto nisem toliko gledal, saj drugi tudi ne pazijo.«

»Druga plat« našega Glasila (in tudi nas samih)

»Da bi se jaz »matral«, koliko komadov bo prišlo iz tega materiala, ne, toliko pa nisem neumen. Bomo pa toliko komadov več pripeljali iz skladišča.«

»Poglej ga, vruga, da je res zadremal. Pa šolo ima in na sestankih se dela, da mu gre za fabriko.«

»V sobotah pa v delavnicah res ni veliko efekta. Najbolje bi bilo, da bi vse sobote ukinili.«

»Že zopet ponedeljek. Kaj bomo vedno viseli v tovarni?«

»Pusti ga pri miru, norca, naj gara! Še ne ve, kako je neumen. Denarja bo pa dobil še manj kot mi.«

»Sedaj, ko je šel Stane iz pisarne, ti pa lahko povem, da ga ni nič kaj prida. Gobezda in gobezda. Ni se vredno z njim pogovarjati.«

»Si videl, kakšen važič je ta šef?! Ko gre po hodniku, gleda po zraku, ko se z njim pogovarjaš, gleda skozi tebe.«

»Ni mi do tega, da bi hodil z normircem snemat norme. Če pride visoka norma, me delavci grdo gledajo, če je obratno, pa drugi.«

»Popoldne nam pa res ni treba takoj pričeti z delom. Mojster je šel domov, kakega drugega, ki bi se menil za nas, pa tudi ni.«

Ob koncu leta se pogovorimo tudi o tistih zadevah, o katerih se med letom nismo pogovarjali, največkrat pa se niti utegnili nismo. Zato tudi morda skozi leto mislimo, da s pripravljanim, zbiranjem in pisanjem sestavkov in pripravo drugega gradiva za naše Glasilo ni večjih problemov; se pravi, da se je zadeva nekako uredila in teče vsaj za silo.

Vsaka mesečna številka Glasila naj bi bila dobra. Vsebovala naj bi vse potrebne informacije, razumljiva naj bi bila vsakemu delavcu, tudi tistemu, ki je vedno raje delal in se za šolo bolj malo menil. Vsaka številka naj bi prinesla poleg potrebnih gospodarskih, samoupravnih, delovnih in strokovnih informacij tudi utrinek iz Stolovih delavnic, trgovin, pisarn, nasploh življenje delavca še po drugi strani, saj je tudi naš delavec človek z dobrimi in slabimi lastnostmi, težnjami, navadami in željami.

Naše Glasilo ne seže samo v Stolove strojne in ročne delavnice, v druge tovarniške prostore, v tovarniška vozila in še k drugim ljudem, ki so tudi Stolovi neposredni proizvajalci. Glasilo obide poleg vsakomur poznanih poti še nešteto drugih. Nekajkrat po deset izvodov ostane v tiskarni, ker je ta dolžna z vsebino seznaniti marsikatero skupnost in organizacijo, ki je za to zadolžena. Ne samo znotraj republiških meja.

Da posebej ne govorimo še o drugih naših bralcih v Sloveniji in tudi v drugih republikah in celo izven države, za katere smo veseli, da se za nas zanimajo in tako spoznavajo Stol in našega delavca, vendar je velikokrat prav Glasilo tisto, ki

oboje po svojih močeh in načinu predstavlja.

Skratka, tudi Stolovo glasilo naj bi bilo sposobno vsakokrat ponesti naše delo in človeka vsakomur, v pravi, neposredni in pošteni luči. Takega kot je.

Toliko za uvod. Ozrmo se na drugo stran, da bomo tudi za letošnje leto videli, kako je Glasilo nastopilo, kako smo »skupaj spravljali« posamezne številke. Predvsem v informacijo tistim našim delavcem, ki so za oglom radi poočitali, češ, vedno so eni in isti avtorji sestavkov, zakaj pa ne pišete več vesti iz delavnic, zakaj pa ne veste tistih informacij, o katerih se ljudje pogovarjajo na delovnih mestih, med odmorom, na poti z dela, doma, v družbi z znanci, tudi ob koncu tedna in na dopustu.

V Stolu vendar dela poldrugi tisoč ljudi. Če bi vsak deseti vsaj nekaj malega napisal, bi bilo informacij, vesti in tudi vsega drugega čez glavo.

V naš časopis naj bi vendar pisalo veliko več ljudi, o naših problemih in uspehih.

Še malo, pa bo minilo deset let, odkar Stolovo glasilo redno izhaja. Rednejši in pozornejši bralci se bodo dobro spomnili, da naše delavce iz leta v leto vabimo k sodelovanju. O čem pa naj pišejo? Bodrmo jih na vse načine in smo pripravljene sestavke, ki ne bi bili dobro napisani, napisati nanovo, ali pa stvari tudi sami napisati, le potreba ali želja za to naj bo dana.

Naša dejavnost je raznolika. Naših delovnih mest je zares veliko. Ko gredo naši delavci z dela, jih je polna glavna cesta ob matični tovarni. Sto in sto jih je, da o de-

Trosed iz garniture ANA ima še drugo funkcijo: lahko ga raztegnemo in dobimo ležišče. Z odlično izdelavo oblazinjenih izdelkov je treba posebej pohvaliti naše tapetnike.

lavcih drugih tozdv niti posebej ne govorimo, čeprav od teh pričakujemo prav isto in bi tudi lahko aktivno sodelovali v Glasilu.

Medsebojnih problemov je nešteto. V nekaterih delavnicah je premalo dela, delo ni dobro organizirano, neposrednim proizvajalcem, mojstrom in tudi drugim je premalo do dela, na izrabljenih strojih je težko delati, proizvodnih materialov primanjkuje, gotovih izdelkov je premalo ali pa nekateri ne gredo v denar.

Vzporedno s tem delujejo upravne službe in drugi režijski delavci. Vendar bi se morali bolj prizadevati, da bi zares dobro proizvajali tiste programe, od katerih bi imela delovna organizacija boljši zasluge. Nujno potrebujemo nove naprave in stroje in dovolj sredstev za vse dražje materiale, orodje in drugo. Delavec dela, da bo imel primeren osebni dohodek, s katerim bo živel sebe in svojo družino.

Dobro samoupravljanje je pogoj za dobro delo. Vendar je ob tem nešteto vprašanj, na katere skušamo najti odgovore. Ali smo zares pripravljeni drug drugemu pomagati, ali si zares zaupamo, in ali smo zares pripravljeni dobro delati?

Premalo je, če o tem le iz leta v leto govorimo in si obljubljam, da bomo zagotovo boljši, za delo pa ne poprimemo, kot bi morali in bi lahko. Za našega sodelavca vemo, da ne dela dobro in o tem tudi radi govorimo, v varni razdalji pa puščamo svoje delo in delavnost.

Prizadevanja za boljše delo so odmevala že na nešteti sestankih v tozdih in na skupnih sestankih v delovni organizaciji. Po teh sestankih pa so v zaprtih sredinah podani očitki, češ, saj le govorijo, vemo, kaj bo iz tega.

V Stolu nas je toliko, da moramo zares sodelovati in si vsak trenutek nuditi pomoč. Tozdi in skupne službe so ena celota, ki mora vsak dan gledati skupni interes in cilj, ne pa se predajati malodušju: bomo že naredili, kolikor bomo, plačo še kar imamo, zanimajmo se vsak zase, za drugega nam ni.

Eden izmed povezovalcev medsebojnih zadev in sredstvo k njihovem izboljšanju je tudi Glasilo. Ne na način, kot si ga morda nekateri zamišljajo: da bi obravnavali in dvigovali napake nekaterih in v časopisih vodili obračune. Tudi ne mislimo, da bi si z Glasilom dajali samozadovoljstvo in pohvalo, češ, saj smo vse naredili, kar smo mogli, naj pa še drugi malo. Prav tako ne mislimo, da bi v Glasilu nalašč pisali o obrabljenih zadevah, zavestno pa bi šli mimo resnih problemov.

Vendar, morajo biti za izvedbo vsakega dela ljudje. Taki delavci, ki so zares pripravljeni delati na način, ki spodbuja. V probleme je potrebno poseči naravnost, ne pa jih samo kazati in jih privoščiti drugemu. Vsakdo svojega problema sam ne more rešiti. Skupaj pa se da veliko narediti.

Delovna organizacija ima veliko težav. Najpomembnejša je gotovo preslabo delo, ki je splet takšnega dela številnih ljudi in tudi služb. Delavec za delovno mizo bo delal, če bo vedel, da bo za to primerno nagrajen. Do primernega osebnega dohodka (ki pa ni prva in zadnja zadeva v tovarni), pa ga je potrebno vpeljati. Organizatorji dela in proizvodnje morajo poskrbeti, da bo imel delavec dovolj dela. Dovolj dela pa bo imel tedaj, ko bomo vsi dobro delali.

Pogoj za dobro delo je tudi dobro informiranje. Tudi mesečnik Glasilo bo moral k temu še več prispevati. V Glasilu moramo pisati o vsem, kar je preslabo in tudi, kar je dobro. Obojega je v naših tozdih in skupnih službah veliko. Ko bomo odkrito povedali, kaj je vzrok, da v nekaterih delavnicah nimajo dovolj dela, zakaj je posameznikom in tudi skupinam precej vseeno, koliko so v dnevni ali mesečni naredili in pri tem kazali na vse drugo, sebe pa prezrli, tedaj bo drugače.

Za vsako stvar je nekdo kriv. Znotraj ali zunaj delovne organizacije. Dolžni smo, da zadeve popravimo.

Dotaknimo se še malo priprave gradiva za Glasilo. Namen članov uredniškega odbora ni le, da pridejo dvakrat na mesec na sejo in da zbrano gradivo za posamezno številko preberejo, temveč, da na svojem področju, v svojem tozdu, pomagajo zbrati informacije, predloge, pobude, pa tudi pripombe. Koliko tega je bilo dosedaj napravljenega, se ve. V petih letih ne za eno številko.

Mnogi predvideni avtorji sestavkov, ki jih določi uredniški odbor, se na vse načine izogvarjajo, če bodo morali zares prav oni napisati sestavek. Zanima jih, če morajo tekst zares oddati že ta mesec in ker ne gre drugače, tri dni kasneje, ko je potekel zadnji rok. Mnogi se izvijajo, naj jih izpustimo in bodo morda kdaj kasneje kaj napisali. Trenutno so preobremenjeni z drugimi in nimajo časa.

Priznanje pa je potrebno dati tistim našim ljudem, ki so vendar brez posebnih prigovarjanj in prepričevanj redno opravili svoje delo. Če je bil njihov sestavek še takšen, da ga je delavec zares razumel in bil pravočasno in pravilno informiran, potem jih moramo še enkrat pohvaliti. Tudi nekaj takih ljudi je med nami.

Prepričani smo, da bo takih delavcev v bodoče več in bomo naše Glasilo popestrili s sestavki novih avtorjev, z novicami iz naših delavnic, z zares potrebnimi informacijami od tu in tam in skušali podreti ograje, ki so jih nekateri zgradili okoli sebe in se menijo za malo drugega kot za »plačo«.

Življenje in delo v delovni organizaciji ni le prizadevanje za svoj osebni dohodek. Ta se z zapiranjem v kroge nujno manjša. Napredek je v dobrem medsebojnem sodelovanju in medsebojnem zaupanju.

Pred leti smo ugotavljali, da je v našem Glasilu sodelovalo le tri odstotke naših delavcev. Čas in potreba je, da se ta številka v prihodnje večkrat pomnoži. Vsak dobronameren sestavek bo objavljen. Naloga uredništva je, da ga po potrebi pripravi za tisk.

Delavci, mojstri, obratovodje, vodje tozdv, vsi tisti iz skupnih služb, ki niste še nikoli napisali sestavka v Glasilo, pa naš časopis strogo ocenjujete, vprašajte se, če ste sami na tem področju kaj napravili.

Pa brez zamere. Ob novem letu se ne bomo prerekali in kazali s prstom na drugega in taki ostali tudi v naslednjih letih. Čas je, da naredimo tudi tisto, kar smo marsikdaj očitali drugemu, da ni naredil. To je, da izboljšamo svoje delo.

Urednik

»Govorili so in govorili, nazadnje pa so rekli, da ni nič res. Nekaj je pa že moralo biti.«

»Veš, ta je pa hudič! Hinavski je, zahrbtnen, lažnjiv, važen, ne drži nobene besede, v pogovoru z drugimi se ti posmehuje...«

»Na zunaj moraš biti v redu, ker te ljudje opazujejo in se tudi sicer zanimajo za tebe, misliš si pa lahko svoje... Toliko se brigaj, da boš imel mir.«

»Toliko neumen pa nisem, da bi šel v sršenovo gnezdo. Da bi posegel v njihovo delo... oni bodo pa potem ob prvi priložnosti obračunavali z menoj... Ne!«

»Vsaj toliko delajte, da vas drugi ne bodo gledali. Oni imajo normo, vi je nimate. Ne bi bilo dobro, ko bi se na kakem sestanku obregnili ob vas.«

»Ti pa so od 'zlodja', vsak teden ure in ure presede na sestankih in drug drugega poslušajo... Vsak dober gospodar bi se zmenil, kar je treba, potem bi šel pa delat.«

»Komaj čakam, da bi šel v pokoj. Tako, kot je sedaj, ni bilo še nikoli. Delavci bi delali le pol 'ših-ta' in še takrat slabo.«

»No, pojdi sem, se bomo malo pomenili, kako je bilo včeraj na sestanku... Ko bi vedel, kako je zopet oni 'nakladal'...«

»Tako boš naredil, kot ti rečem. In pazi, da ne boš komu kaj rekel, ker nikogar nič ne briga.«

»Ti si še mlada in neizkušena. Dobro premisli, s kom se boš 'spentljala', da se ti ne bodo za vsakim oglom smejali.«

»Kaj, ti se boš vtikal v nas! Si presmrkav. Ko boš toliko let v tovarni kot mi, boš pa drugače govoril.«

»Oh, dolgčas mi je. Kar sem imela danes narediti, imam narejeno, drugo bom pa delala drugi teden.

Tudi obe moji sodelavki v pisarni sta vzeli za to soboto dopust.«

»Naj sklepajo, kar hočejo. Me ne to ne zanima.

Najprej naj pa pokažejo, da bo iz tistega, kar so sklenili, tudi nekaj »ratalo«!

»Povem vam, da ni v redu človek. Pa ne mislite, da to vam pripovedujem. Vse mu povejte!«

»Točno sem izračunal, kdaj grem v pokoj. Delovna doba se mi izteče dvajsetega januarja leta 1999.«

»Poglej jih, prasce, kakšen WC pustijo! Rada bi videla, kakšnega imajo doma. — Potem naj pa tak sekret' vsak dan čistim!«

»Tako daleč moram hoditi na šiht in tako težko delo imam, zaslужim pa tako malo. Če ne bi imel še doma malo zemlje, ne bi mogel živeti.«

»Kako naj delamo po normi, če ne moremo. Najprej organizirajte, da bo dovolj dela. Serije naj bodo dovolj velike in redne. Ne pa da gledamo, kaj bomo imeli za narediti.«

»Grupe so si razdelili, kot jim je najbolj 'pasalo', Za delavce so pustili samo nizke, skrbno pa so pazili, da imajo sami dobre plače.«

»Kaj, da bi se sedaj gnal, kako bo z ljudmi in delavnico, potem bom šel v pokoj! Naj se kar tisti briga, ki bo prišel za menoj.«

Na obisku pri naših ljudeh

»Fabrika ni pozabila na nas«

Tisti ljudje, ki v mladih letih z življenjem niso bili zadovoljni, pa čeprav so bili zdravi in so lahko prijeli za vsako delo, so se morda v starosti spomnili, da jim v njihovi mladosti pravzaprav ni ničesar manjkalo. Mladost je čas moči, telesne in duševne sposobnosti in tudi zadovoljstva, ki ga nudi opravljeno delo, uspešno urejanje skupnih in osebnih zadev in uresničitev vsaj tistih želja, za katere smo vedeli, da jih je mogoče doseči, če se bomo zanje zares potrudili.

Vsako življenje pa je vseskozi iz mladih in starih let. Iz let brezskrbnega pohajkovanja po domačih in tudi oddaljenih krajih, iz resnejšega življenjskega obdobja in iz jeseni življenja, kot Slovenci lepo pravimo tistim letom, ko nam prično moči pohajati in ob vsakem koraku pomislimo na marsikaj tistega, kar nam v mladosti še mar ni bilo.

Stol za svoje nekdanje delavce zares lepo skrbi. Redno, vsako leto je organizirano srečanje vseh upokojencev v delovni organizaciji. Da je ta stvar zares zaživela, se vidi po vsakoletnem množičnem obisku v Stolu. Naši nekdanji delavci res radi pridejo v svojo tovarno ali »fabriko«, kot ji prenekateri reče, zadovoljni in srečni si segajo v roke in veseli srečujejo nekdanje mlajše sodelavce. Tudi mi, aktivni Stolovci, smo veseli vsakokratnega srečanja upokojencev, saj med zbranimi vidimo največje število tistih obrazov, ki smo jih pred letom, dvema, pred deset-

letjem ali dvema desetletjema vsak dan srečevali v tovarni. Naše upokojence toliko rajši srečamo, kolikor bolj »na mestu« ljudje so bili, kolikor boljši delavci so bili in nenazadnje: kolikor bolj so znali obdržati zdrave medsebojne odnose.

Žal vsi upokojenci na letno srečanje ne morejo priti. Iz najrazličnejših razlogov jim zdravje tega ne dopušča. Na ta dan morajo ostati doma, pa če so v mislih še tako pri svojih tovariših.

Zelo narobe bi bilo, če bi na te ljudi pozabili in bi ti ne imeli nikakršnega stika s Stolum, svojim nekdanjim delovnim mestom.

Velik del te zasluge pripada Maksu Štebetu, našemu referentu za šport in rekreacijo. Maks ima rad starejše ljudi, Stolove upokojence, prav posebno tiste, ki so priklenjeni na dom in stanovanje, kjer preživljajo kasnejše življenjsko obdobje. Maks bo posebno takemu človeku zares rad pomagal, kot rad pomaga aktivnemu delavcu v tovarni. Tudi v tovarni bo šel sam raje k tistemu, s katerim mora kaj urediti, namesto da bi ga klical k sebi ali po telefonu. V Maksu je še vedno tisti stari, pošten občutek, da delavca na delovnem mestu ne sme motiti. Rekel bo: »Normo ima, narediti jo mora, je že bolje, da sam skočim k njemu in potrebno uredim.«

Maks Štebe ob koncu tega leta odhaja v pokoj. V zadnjih letih je obiskal veliko nepokretnih upokojencev. Organiziral je obiske, pritegnil vedno še enega ali dva

Stranica stola A-1 je izdelana iz bukovih palic, povezanih s krivljenimi segmenti. To je tudi edina zahtevna točka cele konstrukcije.

Tole pa je bil nov zlati ključ za Braneta Uršiča — stol A-1. Eleganten in preprost.

Rezka dela že veliko let v Stolu. Precej časa je bila v površinskem oddelku, ko pa so ji oslabele oči, je bila premeščena v montažo.

Rekla je, da po operaciji oči zopet dobro vidi. Ko so ji zdravniki izboljšali vid, ni mogla verjeti, da je to mogoče.

Slikali smo jo pri lepljenju ogrodij za oblazinjene fotelje v montaži neserijske delavnice.

delavca zraven in pohitel k tem Stolovcem. Ti stiki z ljudmi na domovih so bili prav posebni. Maks je prišel k vsakemu kot pravi prijatelj in zares dober nekdanji sodelavec. Vsakemu upokojencu je od srca stisnil roko, se mu nasmehnil in ga na neposreden način vprašal, kako se ima.

Če bi pogledali Stolovo glasilo nekaj let nazaj, bi v takih sestavkih kot je ta, srečali kar precej nekdanjih Stolovih delavcev.

Vsako leto smo gledali, da smo šli k ljudem, pri katerih prejšnja leta nismo bili. H kakemu delavcu pa smo šli tudi dvakrat, kot je pač naneslo.

Nepokretnih Stolovih upokojencev je seveda precej več, kot jih predstavljamo v Glasilu. Če bo vse posreči, se bomo drugo leto oglasili pri nekaterih tistih, kjer še nismo bili. Letos pa so Maks Štebe, socialna delavka Tatjana Koritnik in pisec tega sestavka obiskali Jožeta Žagarja, Ivana Semna in Rezko Sedlar, pri Eli Rozman pa je bilo na obisku namesto Koritnikove Jožica Markelc.

Jožeta Žagarja se starejši Stolovci dobro spomnijo, posebno tisti iz neserijske delavnice in mizarne. Jože stanuje na Rodici pri Domžalah, v svoji hiši, skupaj pa živita z ženo. Našega obiska je bil zelo vesel in presenečenja tudi ni mogel skriti. Prav tedaj je bil sam doma, žena je odšla v trgovino.

Jože je povedal, da je rojen 1915. leta, v pokoj pa je šel leta 1969. Delal je v mizarni in v neserijski. Zadnjih enajst let je bil mojster.

Rekel je, da je bil pred dobrim letom še povsem drugačen, sedaj pa ga tako bole noge, da ne more nikamor brez palice. Probleme ima tudi z žlezo prostato in je bil zaradi tega tudi operiran, še vedno pa ima vsak dan s tem nešteto težav. Ko je bil mlad, bi rad je-

del, pa ni imel, sedaj pa ima, pa ne more.

Jože je osemindvajset let hodil s kolesom na Duplico. Tudi za sedaj pravi, da ni dneva ne noči, da ne bi bil v tovarni. Maksu Štebetu vsaj enkrat na leto pošlje kartico in se tako še posebno spomni na Stol.

Ima zelo dobro ženo, ki mu lepo streže. Tudi obleči ga mora in mu tudi sicer pomagati. Rekel je, da je njegova žena skromna in da se lepo razumeta.

Jože je pred leti tudi doma še malo mizaril. Posebno rad je delal lestve, navadne in zložljive. Pa tudi drugo mu ni delalo težav.

Danes pa je, kot je. Malo le pogleda televizijo, vendar ga kmalu prično boleti oči. Rad bere, posebno Stolovega glasila je vsakokrat vesel. Zatrdil je, da vse prebere, od začetka do konca. Vsak izvod tudi skrbno spravi.

Jože, želimo, da bi se vam zdravje popravilo, da bi vas noge ne bolele in tudi sicer iz zdravjem ne bi imeli tolikšnih problemov. Hvala lepa na zares pri srčnem sprejemu!

Ivana Semena smo v njegovi hiši v Domžalah srečali ravno v hodniku, ko se je namenil v dnevno sobo. Že od daleč se nam je nasmejala njegova žena Ančka, ki je našim delavcem tudi poznana, saj je bila tudi ona tri leta v Stolu. Bila je upravnica Delavske restavracije.

Tudi Ivan ima težave z zdravjem. Na levi nogi ima poapnenje žil. Težave so se začele leta 1974, začetki pa so se kazali že prej. Preživel je tudi tri kapi in bil operiran na vratu. Težko govori in težko hodi.

Ivanova desna roka je žena. Vse mu napravi, da je zadovoljen. V šali je sicer rekel, da je Ančka včasih malo sitna, njegov pogled pa je veleva ravno na-

Nadaljevanje na 12. strani

»Če v tovarni drugega ne dobim za novo leto, vsaj Glasilo redno pride. Z njim res ne morem ničesar kupiti, nasmejim se pa vedno. Pa tudi marsikdo izmed nas se najde notri.«

»Ko gledam sestavke v Glasilu, so tako lepo urejeni in tako lepo se berejo, kot bi bilo vse zares tako v redu. Enkrat naj napišejo kot je.«

»Kdo je bil pa tako neumen, da ga je dal za mojstra. Saj vidite, da ne zna niti govoriti, da nima nobenega odnosa do ljudi in dela sploh ne obvlada.«

»Pravijo, da smo za slabo poslovanje mi krivi. Saj je vedno delavec kriv. Kdaj je pa še oni zgoraj za kaj odgovarjal?«

»Če bo delavec pol ure stal v kakem kotu, bo vse narobe, če se pa oni z uprave celo uro pogovarjajo, je vse v redu.«

Nadaljevanje z 11. strani

sprotno. Žena Ivana ga tudi oblači in brije. Brez nje bi ne mogel živeti.

Ivan je bil v Stolu sekretar podjetja. V pokoj je šel leta 1964, star pa je 67 let. Rekel je, da bi še rad živel, čeprav ima telesne sposobnosti žal okrnjene.

Vsak dan gleda televizijo. Program še vedno dobro spremlja, le včasih mu kak podnapis prehitro izgine. Bere zelo težko. Pa prosi ženo, da mu kaj prebere. Stolovo Glasilo oba zanima.

Ivan je pred leti še hodil v zdravilišče v Radence, sedaj pa tega ne more več. Z ženo sta doma, dobro se razumejo s sinom, s katerim stanujejo skupaj.

Tudi Ivanu želimo, da bi se mu zdravstveno stanje izboljšalo in bi lahko bolj skrbel sam zase.

Našega obiska je bil zelo vesel, zelo prijetno pa smo se v njegovih in Ančkini družbi počutili tudi mi. Hvala za prijazenost in zares dobro kavo.

Rezka Sedlar je stara štirinsedemdeset let in je eno leto v domu za upokojence v Domžalah. Obiskali smo jo v njeni sobi, kjer je še z dvema starejšima tovariščicama. Ležala je v postelji. Našega obiska je bila zelo vesela. Ko smo ji stisnili roko, so se ji zasvetile oči in trenutek zatem je že bila v Stolu, kjer je delala 18 let. Delala je v politirni stolarni. Nešteto krat je prišla na delo že ob štirih zjutraj. Kadar se je mudilo, je bilo potrebno na vso moč prijeti za delo. Takrat je s sodelavkami delala tudi po dvanajst ur na dan in tudi več.

Rezko bole roke v sklepih, prav tako ima velike težave tudi z nogami. Hoditi ne more niti z berglami. Rekla je, da ima take težave zaradi tega, ker je prala v mrzli vodi in se tako močno prehladila. Ko sem ji ob odhodu povsem normalno stisnil roko, je zajela ob bolečine. Rekla je, da v nočeh nešteto ur prečuje in ji življene, kakršnega ima, zares malo nudi.

Rezka je pred časom še »štrikala«, sedaj tudi tega ne more več. Ostala ji je postelja in dve starejši ženski v sobi, s katerima se le malo pogovarja. Menda jo slabo slišita. Sicer pa se dobro razumejo.

Ko smo bili na obisku, je bil pravkar pri njej nečak Franci, ki jo ima zelo rad. Obišče jo večkrat na teden. Dobro se razumeta.

Ob misli na Stol so se tudi Rezki zasvetile oči. Rada je delala. V tovarno je prišla zjutraj, med prvimi, prav tako je tudi po delu rada pohitela domov, kjer jo je čakala družina. Ima štiri otroke in veliko dela je bilo z njimi.

Rezka se je lepo zahvalila za obisk. Lepo je pozdravila vse delavke v površinski obdelavi stolarni.

Naši upokojenki želimo mnogo zadovoljstva, zdravja in veliko obiskov. Posebno rada vidi svoje otroke in tudi sosede.

Ela Rozman iz Duplice se je Stolovec posebno razveselila. Zelo vesela je bila tudi šopka rož, ki smo ji ga izročili. Tovarišica Ela je stara osemindeset let, letos aprila pa je že dopolnila 18 let upokojitve.

Na obisk smo prišli malo prezgodaj. Naša upokojenka je bila še v postelji, vendar je, kolikor se je dalo hitro, vstala in že bila pri nas v kuhinji. Napol se je vsedla na visok stol ob mizi, ker je tak način počivanja v tem prostoru za njo najbolj primeren. Elo močno bole noge.

»Tudi na malici se pozna, da nam gre že precej drugače. Včasih smo imeli vsakokrat precej velik kos mesa, sedaj pa je le še majhen košček. Včasih pa je malica tudi brez mesa.«

»Žal mi je, ker sem šel za mojstra. Če bi imel pamet, bi še naprej delal na »mašini«. Ne bi se mi bilo treba prerekati z ljudmi in za vse odgovarjati, koliko so naredili.«

»Naj se gredo solit! Nobene stvari mi več ne verjamejo. Za vsako stvar moram imeti dokument, še vozno karto od avtobusa, da sem se res peljal.«

»Ta šef ne gleda na delo in na to, koliko imaš zadeve urejene. Če te bo le dvakrat ali trikrat na mesec videl, da si s kom spregovoril besedo, že ti bo odbil mesečno očno.«

»Ni prijetno biti vsak dan osem ur v delavnici in vsakomur na obeh. Nam je boljše, ker opravljamo drugo delo in tega dela ni veliko.«

V eni nogi ima umeten kolk, drugo pa so ji zdravniki ucvrstili. Je 90% invalid.

Naša upokojenka rada gleda televizijo, rada bere, rada pa tudi veze gobeline. Od časopisov je posebno omenila Glasilo, ki ga vedno s skrbjo pregleda. Tudi slike v njem jo zanimajo. Na slikah večkrat koga ne pozna, za kar pa pravi, da ni čudno, saj je po njenem odhodu prišlo v Stol veliko novih sodelavcev.

Kljub temu, da je Elina hiša le nekaj sto metrov oddaljena od Stola, ljo veliko Stolovcev ne obišče. Še največkrat se pri njej oglasi sedanja Stolova tajnica Jožica Markelc, ki pravzaprav opravlja isto delo, kot ga je nekoč Ela. Na obisk k Eli pa pride tudi Lado Pavšič, za katerega pravi, da je zelo dober sosed. Včasih se ustavi tudi Pavle Petkovšek, ko prinese kako vabilo za sestanek.

Ob toplem vremenu gre Ela rada okoli hiše in še vedno rada pogleda proti bližnjemu Stolu. Tudi veliko Stolovo zaprto traktorsko prikolico, ki ji nekateri še vedno pravijo »cirkus«, vedno opazi, ko jo šofer pelje mimo hiše.

Obisk pri Eli je bil zares prijeten, zaradi nje, ki življenje ne gleda skozi temna očala, čeprav ji zdravje ni naklonjeno. Še vedno zna tako pogledati na svet, kot je treba in življenje vzeti tako, kakršno je.

Eli se za prijazne besede in gostoljubje lepo zahvaljujemo. V prihodnjih letih bi jo radi še večkrat obiskali. V spomin iz tovarne nam je ostala kot delavka, ki je dolga in človeka dobro razumela.

Vsem upokojencem, ki smo jih obiskali, se moramo opravičiti za našo naglico pri obiskih. Naše življenje teče pač hitro, upokojenko pa ima svoj način. Vendar upamo, da smo se razumeli in si povedali vsaj tisto, kar je najbolj potrebno.

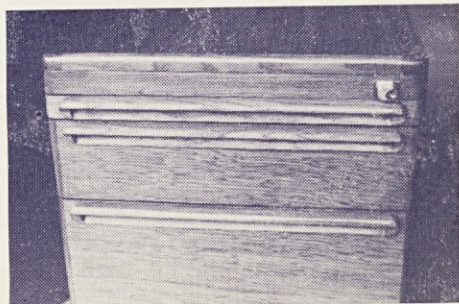
Ob teh obiskih ne moremo mimo preproste, vendar zelo pomembne ugotovitve: vsi ti ljudje, s katerimi smo se pogovarjali, še vedno močno cenijo pravo in dobro delo, delovno mesto, na katerem je treba nekaj dati od sebe.

Ciril Sivec

»No, zares povejte, kdaj je zadnji rok za oddajo prispevka. Do srede meseca res nisem mogel napisati. Do konca februarja pa bi mogoče.«

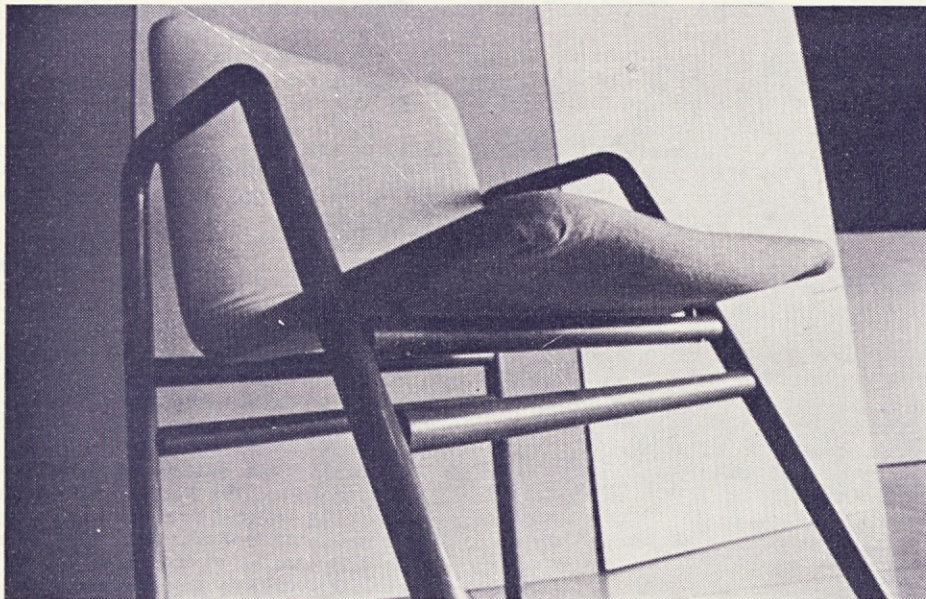
* * *

»Predsednik, tajnik, blagajnik, vsi samo za sebe, kako naj bo potem dovolj za člane.«

Tudi omarica ALFA kaže, da je to izdelek višjega razreda. Vsi robovi in ročaji so iz masivne hrastovine in bogato zaobljeni.

Takole pa bi žaba videla nagrajeni A-1. Moramo priznati, da bolje vidi konstrukcijo kot pa mi, posebno pritrditev sedeža in prečne vezi.

PROGRAM SMUČARSKÉ SEKCIJE

Pred nami je zimska sezona in tako imamo ljubitelji bele opojnosti že polne roke dela s pripravo opreme. Seveda pa ne moremo pozabiti tudi na telesno pripravljenost, ki zelo vpliva na počutje smučarja.

Zdaj je pravi čas, da pregledamo opremo in iztrošeno zamenjamo z novo.

Vsi si želimo, da bomo imeli to zimo več snega in da bomo lahko posnemali naše tekmovalce, ki se bodo pomerili za najvišja olimpijska priznanja v Sarajevu.

Za sezono 83/84 smo v smučarski sekciji pripravili obsežen plan.

Seveda pa je vsa aktivnost odvisna od debeline snežne odeje.

Čim bodo ugodni pogoji, bomo organizirali naslednje aktivnosti na snegu:

- alpsko šolo,
- tečaj za začetnike,
- nadaljevalni tečaj,
- tek na smučeh,
- tečaj za tekače — začetnike

Vse podrobnosti boste dobili na informativnem sestanku, ki bo pred pričetkom tečajev. Vabilo na sestanek boste prejeli, če boste pravočasno oddali prijavo.

Poleg tečajev bomo organizirali tudi veleslalom za pokal DO in tek na smučeh.

V letu 1984 praznujemo 80-letnico DO in smučarska sekcija bo v to počastitev organizirala zimske igre Unilesea 25. 2. 1984 in ne 24. 2. 1984, kot je bilo prvotno objavljeno v novembrski številki.

Udeležili se bomo tudi občinskega tekmovanja v tekih in veleslalomu.

Udeležence naštetih tekmovanj bomo izbrali na tekmovanju za pokal DO, ki bodo pred zimskimi igrami Unilesea in občinskim tekmovanjem.

Kriterij za izbiro bo uspeh na tekmovanju v pretekli in sedanji sezoni.

Naši tekači se bodo naštetih tekem udeležili in ravno tako bodo nastopili na maratonih po Sloveniji.

Začetni tečaj ali razred A vsebuje naslednje elemente:

- navajanje na smuči,
- hoja in drsenje na smučeh po ravnini,
- obračanje okrog krivin,
- obrat za 180° na strmini,
- smuk naravnost (osnove),
- pluzenje,
- pluzni zavoj,
- vzpenjanje z vlečnico, uporaba smučarskih žičnic,
- poševni smuk,
- pluzni lok,
- smučanje ob žičnici in nabiranje kilometrov.

Nadaljevalni tečaj ali razred B:

- smuk naravnost (nadaljevanje),
- terenski skoki (osnove),
- poševni smuk (nadaljevanje),
- zavoj z brega s prestopanjem,
- bočno drsenje,
- venček z izpluzenjem,
- osnovni zavoj,
- osnovno vijuganje.

Člani smučarske sekcije želijo vsem zaposlenim vse najboljše v novem letu 1984 in obilo razvedrila na belih poljanah.

»Saj imajo šolo in tudi sposobni so oni z uprave, le posluha za proizvodnjo nimajo. Mislijo, da je proizvodnja nekaj enostavnega.«

»A veš, kako je bilo prej, ko je to delo opravljal še prejšnji delavec. Vse je bilo v redu. Nobenih problemov nismo imeli. Kaj je pa danes?! Še poslušaj te ne.«

»Kar naprej pa ne bomo pri 'mašinah'. Za kaj nam pa vendar gre! Pojdimo v garderobo, bomo malo posedeli in se nasmejali. Pa še Anča ima neko vino s seboj.«

»A res, upokojenec Miha je umrl? Ko bi vedel, kakšen garač je bil. Po poldrugo normo in še več je delal.«

»Odkar sem šel v pokoj, ne grem več v tovarno. Tako se pa ne dam. S takimi tipi se pa ne bom več družil. Mož jih gleda.«

»Ne morem razumeti, kako je delo porazdeljeno med ljudmi. Eni morajo neprestano delati, drugi pa so pol delovnega časa in še več 'frej!', plačo imajo pa vsi enako.«

»So rekli, da bo sedaj delavec plačan po delu. Se pravi, da bo tisti, ki bo več naredil, tudi več dobil.«

Tako je kot prej. Tisti ima boljšo plačo, ki se bolj znajde.«

»Ne vem, kako živita Miha in Stane, ki imata tako nizko plačo in veliko otrok. Še midva z ženo težko živiva, pa oba dobro zasluživa.«

Prijavnica

Priimek in ime .....

zaposlen TOZD ....., PE .....

Prijavljam se na (ustrezno obkroži):

- a) Začetni tečaj alpskega smučanja
- b) nadaljevalni tečaj alpskega smučanja
- c) Začetni-tek na smučeh

Prijave oddajte do 14. 1. 1984 tov. Zupinu.

»Poglej onadva na dvorišču. Sprehajata se in opravljata.

Kadar ju pogledam, imata nekaj med seboj: kot da se name-ravata delu popolnoma odvaditi.«

»Saj ni čudno, da nam manjka denarja. Poglej, koliko plač je treba vsak mesec razdeliti. In poglej, koliko od teh ljudi res dela.«

»V tej pošiljki je lep furnir. Lahko bomo naredili omare in mize. Skupaj se bomo vzeli in zagra-bili vsak na svojem mestu.«

»Nekaj mi je pa v tovarni ven-dar všeč. Vsak mesec redno dobim svoj denar in če malo varčujem, kar živim.«

»Dobro je, da imamo tovarno tako blizu in da ima tovarna delo. Poglej, koliko nas živi okoli tovar-ne. Kaj bi pa delali in kako bi ži-veli, če bi bilo drugače.«

»Saj ne rečem, v tovarni je v redu, doma je cel hudič. Baba ga ,serje' z drugim, sina bodo vsak čas zagnali iz šole, mama me zaradi one Špele ne mara videti.«

»Veš, kaj bom naredil drugo leto? Gledal bom, da bom v tovarni dobro dosegel normo in tudi nekaj zaslužil, doma pa bom gojil kokoši in zajce, pa bomo imeli jajc in mesa vsak dan dovolj.«

»Veš, kakšen občutek imam? Da imamo vedno veliko problemov in delamo le za najosnovnejše stvari, obenem pa čas zelo hitro teče... Si moreš misliti, da je že spet novo leto.«

USPEŠNA SEZONA NOGOMETAŠEV

Nogometasi, ki delujemo v športnem društvu Virtus, smo zaključili že deveto sezono leta 1975 na novo ustanovljenega društva, ki je že pred II. svetovno vojno in po njej odigralo pomembno vlogo pri razvoju športno rekreativne dejavnosti na območju krajevne skupnosti Duplica, Smarča in Volčji potok.

Vsi tisti, ki spremljajo delo našega društva, vedo, koliko volje in dela je bilo vloženo v to, kar danes društvo predstavlja. Med tremi izredno aktivnimi sekcijami je nogometna sekcija tista, ki se svojih minulih rezultatov nikakor ne sme bati in še manj sramovati.

Za leto 1983 ugotavljamo, da je bil delo zelo uspešno. Vse tri nogometne selekcije (pionirji, kadeti, člani) so leto 1983 zaključili z vidnimi rezultati.

Kljub temu, da večina športne javnosti na našem območju spremlja rezultate članske selekcije, ki tekmuje v enotni SNL, naj povemo, da v sekciji nogometashev deluje tudi podmladek, ki je pogoj za uspešno delo članov.

LESTVICA SNL po jesenskem delu prvenstva sezone 1983/84

1. MARIBOR	13	12	0	1	41 : 5	24
2. RUDAR (TV)	13	10	1	2	26 : 11	21
3. RUDAR (T)	13	8	2	3	19 : 13	18
4. KOVINAR	13	5	5	3	18 : 12	15
5. MURA	13	7	1	5	19 : 20	15
6. ŠMARTNO	13	5	2	6	21 : 21	12
7. KOPER	13	5	2	6	18 : 18	12
8. ŽELEZNIČAR	13	4	3	6	13 : 21	11
9. IZOLA	13	4	3	6	14 : 26	11
10. STOL	13	3	4	6	19 : 24	10
11. TRIGLAV	13	4	2	7	13 : 20	10
12. VOZILA	13	2	5	6	11 : 14	9
13. KLADIVAR	13	2	3	8	13 : 29	7
14. PRIMORJE	13	1	5	7	13 : 24	7

Bojan Kukanja

KADROVSKE SPREMEMBE ZA MESEC NOVEMBER 1983

Delovno razmerje so sklenili:

V tozdu SEDEŽNO POHIŠTVO
— KOTNIK Dušan, NK delavec, PE 8

V tozdu PLOSKOVNO POHIŠTVO
— POLJANŠEK Marjan, NK delavec
— KRAJNC Olga, NK delavka

V tozdu SLOGA MOSTE
— ŠTRUKL Janja, NK delavka

V tozdu DRUŽBENA PREHRANA
— VRHOVNIK Irena, NK delavka

Delovno razmerje so prekinili:

V tozdu SEDEŽNO POHIŠTVO
— ZEMAN Smiljana, NK delavka,
— KOČAR Marija, NK delavka, PE 7, upokojena
— SLAPAR Jože, NK delavec, PE 4
— Žagar Bojan, NK delavec, PE 7

V tozdu PLOSKOVNO POHIŠTVO

— BERČIČ Vinko, NK delavec, na poklicni rehabilitaciji
— KONCILJA Bojan, lesni tehnik
— KOVAČIČ Alojz, NK delavec

V tozdu KOVINSKO in oblazinjeno POHIŠTVO

— TORKAR Janez, PE 3, inv. upokojen
— KOŠIR Matjaž, NK delavec, PE 3

V tozdu TEHNIČNE STORITVE

— VIDERGAR Srečo, NK delavec
— ŠLEBIR Andrej, KV strojni ključavničar
— KEMPERLE Jože, KV strojni ključavničar

V skupnih službah:

— VRHOVNIK Franc, lesnoindustrijski delovodja
— GOBEC Vinko, politolog

Oddelek za delovna razmerja

»Čudno, skupaj delava, pa mi je ukradel kladivo!«

Novo pisarniško pohištvo je dobilo ime ALFA. Mogoče je v tem tudi kaj simbolike.

TAKO MIMOGREDE (NOVICE SO POBRANE IZ RAZNIH ČASOPISOV, KOMENTAR PA JE NAPISAL MITJA REDJA)

Prvo francosko jedrsko centralo, stavljeno leta 1963 v bližini mesta TOURS, bodo kmalu spremenili v muzej jedrske energetike. Moč centrale je znažala 87 megavatov. Nehala je delati že leta 1973, ker je tehnično zastarela.

TOREJ, KAKŠNA JE USODA NAŠE JE KRŠKO?

Papige so ene izmed redkih živali, ki lahko dočakajo prav takšno starost kot njihovi lastniki. Nekatere doživijo več kot 80 let, so pa tudi take, ki so dočakale stoto leto. Zanimivo je, da papige tudi na zunaj kažejo znake starosti: postanejo plešaste in pozabijo, kar so jih naučili njihovi lastniki.

TOREJ PAPIGE NISO PRIMERNE ZA VODILNA MESTA!

Sleparski trgovci so v srednjem veku spretno izrabljali veliko praznovernih ljudi in vodili s seboj po sejnih zamorce, ki so jih prikazovali kot hudobna bitja, ki se bodo maščevala vsem tistim, ki ne bodo ničesar kupili pri njihovem gospodarju.

SEDAJ BI BILO DOBRO, ČE BI KUPCI S SEBOJ VODILI ZAMORCE IN GROZILI TRGOVCEM.

Nogometiški moštva iz angleškega mesta Hilington so bili obupani, ker so izgubili zapored 46 tekem in popravili v svojo mrežo 383 golov. Pozimi 1965. leta so izzvali neki angleški ženski nogometni klub: zgubili so tudi to tekmo, čeprav jim je sodnik prav močno pomagal.

NAJ SE POMERIJO Z NAŠO REPRESENTANCO, PA BODO ZMAGALI.

Volk spi vedno z nosom proti vetru. Izredno občutljiv voh mu deluje

tudi med spanjem in ga opozarja na nevarnost, ki mu preti.

ZAKAJ NIMAJO NAŠI GOSPODARSTVENIKI VSAJ TE VOLČJE NAVADE?

Normalno se začne moški potiti, ko doseže zunanja temperatura 29 stopinj celzija, ženske pa šele pri 33 stopinjah. **PRI NAS SE POTIMO VSI, NE GLEDE NA TEMPERATURO, VSAKEGA 15. V MESECU.**

»Kar predčasno bi šla v pokoj, če bi dobila vsaj za silo pokojnino. Dela v tovarni sem sita, doma pa bi bila sedaj še skupaj z otroki. Ko bom šla v pokoj, bodo že vsi odšli.«

Spoštovani sodelavci!

Zopet se oglašam v tovarno Stol. Vse prav lepo pozdravljam, obenem pa se zahvaljujem za redno pošiljanje Glasila.

Prebral sem, da se bo stanje v tovarni, če bo posreči, le malo izboljšalo. Izvedel sem, da imamo novega direktorja, pa tudi ostale novice so iz dneva v dan boljše.

Želim, da mi Glasilo pošiljate tudi vnaprej, na novi naslov, ki je napisan na kraju sestavka.

Šel sem v prekomando v malo mesto Križevci. S tem sem zelo zadovoljen, saj sedaj delam v delavnici in se tako veliko ukvarjam s svojim poklicem.

Še enkrat vas vse skupaj prav lepo pozdravljam!

Vojak Danilo Poljanšek
V. P. 6892/20
43260 Križevci
S. R. Hrvatska

»Nikoli ti ne bom oprostil. Več kako nesramno si si mi nalagal in me potem še opravljal pri sodelavcih. Sram naj te bo! Ne bova si voščila srečno novo leto.«

»Danes me problemi v tovarni ne brigajo veliko in nasploh nimam težkega dneva. V Kamniku imam sestanek. Na sestanku bodo pa že drugi govorili.«

»Da bi še na kvaliteto gledal? Ne, to pa ne. Kdo pa danes gleda?! Plačan si od komada, pa če je malo bolj narejen ali malo slabše.«

»Novega leta se vsakokrat veselim. Zadnji dan smo tudi v tovarni veseli. Kak kozarec ga spijemo, zapojemo in zapešemo. Saj smo vendar sodelavci.«

»Slišiš Meta, tudi domačim želim srečno novo leto! Enkrat med prazniki se bom oglasil. Se bomo malo pogovorili o časih, ko je še tvoj ata delal v Stolu. Radi so ga imeli in dober delavec je bil.«

»Ko se zjutraj z avtobusom pripeljem pred tovarno, se mi zdi, kot bi prišel v drugi dom. Čaka me topla delavnica, sodelavci, Ančka, Francka in Janko, v prostoru je vonj po bukovem lesu. Kako hudo bi mi bilo, ko ne bi mogla več delati.«

»Res sem star in pred smrtjo, vendar na fabriko vedno rad pomislim. Svoja najlepša leta sem preživel tam. S sodelavci smo zjutraj pljunili v roke. Še vedeli nismo, kdaj je minil čas do malice.«

»Na, France, pa srečno! Sem slišal, da greš v pokoj. Mi pa še ostanemo, saj smo mladi in močni. Ne bojimo se dela. Če bo delo, bo tudi vse drugo.«

C. S.

Srečno

84

Na predvečer zime

(TEKST IN FOTO: FRANC STELE)

Samo korak je iz teme v svetlobo. Na paleti gora se razlivajo večerne barve gremenov, oko drsi po bokih in stolpih gora... Razor in Škrlatica izpod Vršakov.

Svetloba je poševna in mimo ledeno žarečih stebrov Kalške gore komaj še najde Cojzovo kočo na Kokrskem sedlu...

»Se vidva z ženo v zakonu dobro zastopita?«

»Misliš, jaz pa Irenca. Seveda, oba sva Slovenca.«

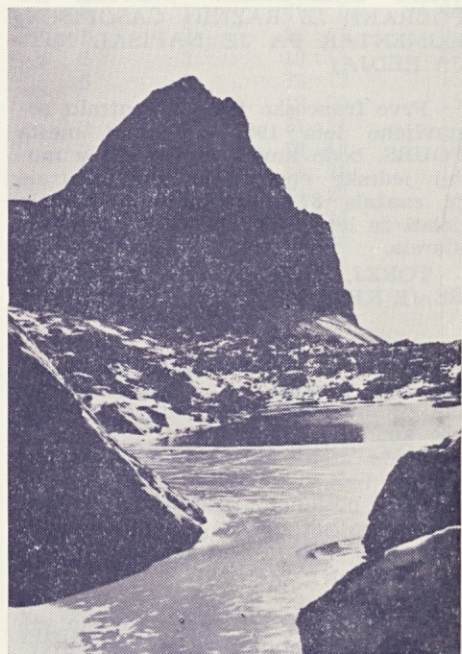
»Jože, se ti nobenega ne bojiš, da kar pri delu sediš?«

»Tone, nobenega dela se jaz ne bojim. Kar pri njem sedim ali spim.«

Franc Ravnikar

Končno le prisopiham na Begunjski vrh... Kar zdelo se mi je, da bom gledal takole sliko Triglava: beli stolp na vrhu, ledenik, Nemški pa Čopov steber v Severni steni, ki jo tja do sredine zakriva megleno morje.

Zeleno jezero je na nadmorski višini okrog 2000 metrov in stalno ga preganja mrz. Zima bo in led bo preprečil, da bi se Velika Zelnarica kar naprej gledala v ogledalo...

»RADI BI PRIHRANILI
NA KURJAVI, VENDAR NE VEMO,
KAKO BO: ZEBE NAS!«

»V teh pripombah in šalah, ki so v vsaki številki Glasila, pa vendar nismo mi. Smo pa vendar boljši. Pojdite se ,solit'!«

Izdaja v 2100 izvodih Industrija pohištva Stol Kamnik. Glasilo urejajo — glavni urednik Ciril SIVEC, odgovorni urednik Franc PE-STOTNIK in člani uredniškega odbora: Franc RAVNIKAR, Andrej PERČIČ, Vinko JAGODIČ, Danica KOČAR, Tone ŠIMENC in Sonja ZORN. Lektor: Ivan SIVEC. List izhaja vsak mesec in ga prejema delavci Stola brezplačno. Natisnila TISKARNA LJUBLJANA v Ljubljani. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.